

KEINO

Kestävien & innovatiivisten
julkisten hankintojen
verkostomainen osaamiskeskus

Varhaiskasvatuksen tekstiilit

Markkinavuoropuhelu 8.11.2023

Toimintatavat

Esittäydy chattikentässä: nimi, organisaatio ja mikä toi sinut tänään tänne?

Pyydämme pitämään mikrofonit mykistettynä ja videokuvan suljettuna esitysten ajan.

Voit laittaa kysymyksiä, kommentteja ja ajatuksia aiheeseen liittyen chattiin koko tilaisuuden ajan. Halutessasi voit pyytää puheenvuoron kättä nostamalla.

Tilaisuuden yleinen osuus tallennetaan.

Jos sinulla on teknisiä ongelmia, otathan yhteyttä chatin kautta tai sähköpostilla: nina.vaasvainio@motiva.fi.

Ohjelma

9.00 Tervetuloa, Green deal – esittely, Jenni Rovio, Motiva Oy

- Kemikaalilainsäädäntö, Mervi Assmann, Tukes
- Haitalliset aineet tekstiileissä, Marja Rissanen, Tampereen AMK
- Tekstiilit-kriteeriehtotuksen esittely, Piia Leskinen, Turun AMK

Keskustelua ja kommentointimahdollisuus

- Tekstiilien kiertotalous, Hanna Salmenperä, SYKE
- Yhteenveto ja seuraavat askeleet, Janne Keränen, Motiva Oy

11.00 Tilaisuus päättyy

Haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksen hankinnoissa – kestävien hankintojen green deal -sopimus

Jenni Rovio, Motiva Oy

Valtio ja julkinen hankkija ovat tehneet sopimuksen vuosille 2020 - 2025

TAVOITE: Haitallisten aineiden vähentämisen green dealilla pyritään minimoimaan kemikaaleja varhaiskasvatuksen ympäristöissä hankinnan kautta ja siten vähentämään lasten kokonaiskemikaalialtistumista.

Taustalla EU:n kemikaalistrategia, kansallinen kemikaalistrategia, kiertotalouden toimenpideohjelmat sekä Agenda2030 tavoitteet.

KEINOT: Sosiaali- ja terveysministeriö, ympäristöministeriö, Helsingin, Tampereen ja Vantaan kaupungit sekä hankintaorganisaatiot Tuomi Logistiikka Oy ja Monetra Oulu Oy allekirjoittivat lokakuussa 2020 vapaaehtoisen green deal -sopimuksen.

<https://sitoumus2050.fi/varhaiskasvatus#/>

Sopimuksella pyritään:

- Lisäämään toimittajien ilmoittamaa tietoa hankintojen erityistä huolta aiheuttavista aineista ja kannustamaan kuntia ja muita hankintaorganisaatioita vaatimaan aktiivisesti tarjouspyynnöissä tiedon toimittamista.
- Laatimaan yhteiset hankintakriteerit ja hankintasopimusten sopimusehdot haitallisten aineiden vähentämiseksi varhaiskasvatuksen ympäristössä ja soveltamaan niitä kuntien ja muiden hankintaorganisaatioiden hankinnoissa.

Miten kemikaalit pääsevät vaikuttamaan ihmiseen – esimerkki tekstiilikemikaalien kulkeutumisesta

Lähde: Turku AMK, Kemikaaliviisaat julkiset hankinnat -opas kunnille

Työskentelyn aikataulu ja kehittäminen

Tekstiilit-kriteeriehtotuksen valmistelu

- Olemassa olevat todennetut kriteerit sekä tutkimustietoa
- Markkinakartoitukset
 - Markkinavuoropuhelu yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa 09/2022
 - Tietopyyntö 1: Vastuulliset työvaatteet ja varhaiskasvatuksen tekstiilit 2022
 - Tietopyyntö 2: Tekstiilien haitalliset aineet ja kiertotalous
 - Markkinavuoropuhelu 11/2023 + Tietopyyntö 3 koskien kriteereitä
- [TIETOPYYNTÖ, VASTAUKSET PYYDETÄÄN 15.11. MENESSÄ](#)

KEINO

Kestävien & innovatiivisten
julkisten hankintojen
verkostomainen osaamiskeskus

Kemikaalilainsäädäntö

Mervi Assmann, Tukes

Haitalliset aineet tekstiileissä

Marja Rissanen, Tampereen AMK

KEINO

Kestävien & innovatiivisten
julkisten hankintojen
verkostomainen osaamiskeskus

Tekstiilit-kriteeriehtotuksen esittely

Piia Leskinen, Turun AMK

Green deal -sopimuksen tavoitteet

Green deal sopimuksella pyritään erityisesti:

- vähentämään tarpeettomia antimikrobisia aineita sekä hajusteita ja väriaineita;
- soveltamaan niin sanotuista leludirektiivistä ja -laista tulevia alle 36 kuukauden ikäluokkaan kohdistuvia tiukempia kemikaalirajoituksia kaikkien lelujen ja lastenhoitotarvikkeiden hankinnoissa;
- lisäämään toimittajien hankintayksiköille ilmoittamaa tietoa (tarkka kemikaaliluettelo ja pitoisuudet) hankintojen erityistä huolta aiheuttavista aineista (REACH art 33 ja sen kandidaattilista); ja
- laatimaan yhteiset hankintakriteerit ja hankintasopimusten sopimusehdot haitallisten aineiden vähentämiseksi varhaiskasvatuksen ympäristössä ja soveltamaan niitä hankinnoissa hankintayksiköiden omien toimeenpanosuunnitelmien mukaisesti.

Tekstiileitä koskevan kriteeristön vaatimukset

- SVHC -aineet ja CMR -aineet
- PVC
- Perfluoratut yhdisteet
- Formaldehydi
- Palonestoaineet
- Väriaineet
- Biosidit

KEINO

Keskustelua ja kysymyksiä

Tekstiilien kiertotalous

Hanna Salmenperä, SYKE

Jatkotoimet green dealissa

Janne Keränen, Motiva

Kriteeriehtotuksen jatkotyö

- Markkinavuoropuhelussa ja tietopyynnössä esille tulleet seikat otetaan huomioon
 - Mahdolliset muutokset kriteeristöön
 - Asia on vielä avoin keskustelulle tässä kohdassa
- Hankintayksiköiden kommentit ennen julkaisua
- Viimeistelyvaihe: Kielenhuolto, taitto jne.
- Muotoillaan kriteereihin liittyvät ohjeet mm. Kiertotalouden huomiointi, palonestoaineet sisustusmateriaaleissa, uudet oppaat julkisille hankkijoille sekä Motivan kriteeripankin hyödyntäminen (<https://kriteeripankki.fi/>)
- Julkaisutavoite: Joulukuu 2023 – Tammikuu 2024

Opas vastuullisiin ja laadukkaisiin tekstiilihankintoihin

Opas auttaa julkisia hankkijoita suunnittelemaan ja tekemään vastuullisempia ja laadukkaita tekstiilihankintoja.

Julkaistaan 23.11. Suomen Tekstiili ja Muoti ry:n ajankohtaisfoorumissa Kestävät julkiset tekstiilihankinnat huoltovarmuuden takaajina.

<https://www.stjm.fi/tapahtumat/ajankohtaisfoorumi-kestavat-julkiset-tekstiilihankinnat-huoltovarmuuden-takaajina/>

KEINO

Lisätietoa

KEINO

Tutustu kriteereihin:

Green deal -kriteerit: [Siivous- ja puhtauskemikaalit](#)

Green deal kriteerit: [Ulkoleikkivälineet ja -kalusteet](#) (sis. ohjeet)

Green deal kriteerit: [Sisäleikkivälineet](#) (sis. ohjeita sekä hankintayksiköille että yrityksille)

Green deal kriteeri: [Kalusteet ml. patjat](#) (sis. ohjeet)

- HUOM. Keräämme hankinnoista käyttökokemuksia laajasti. Palautteen perusteella päätetään kriteerien päivittämistarpeesta jatkuvan kehittämisen mukaisesti. Tarjoavien yritysten kannattaa tuoda esiin innovatiivisuuttaan ja toimia kestävän kemian edelläkävijöinä.

Kemikaaliturvallinen varhaiskasvatus – Yhdessä kohti terveellistä tulevaisuutta

Viime vuonna järjestetyssä webinaarissa kuultiin uudesta kemikaaliohjelmasta, green deal -sopimuksen taustoista ja tavoitteista, kemikaaliturvallisuuden tähtävistä hankintakriteereistä ja käytännön esimerkkejä hankinnoista, joissa on pyritty vähentämään päiväkotiympäristön kemikaalikuormaa.

Tutustu aineistoon:

<https://www.hankintakeino.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/kemikaaliturvallinen-varhaiskasvatus-yhdessa-kohti-terveellista>

Kemikaalit julkisissa hankinnoissa –itseopiskelumateriaali

[Itseopiskelumateriaali on kolmiosainen](#) ja se koostuu seuraavista jaksoista:

Osa 1: Minkälaisia ovat haitalliset kemikaalit ja miten ne vaikuttavat meihin ja ympäristöön?

Osa 2: Kemikaalit ja julkiset hankinnat

Osa 3: Julkisten hankintojen kemikaalitietoutta

Lisäksi tutustuttavaksi: <https://www.ekotuki.fi/kemikaaliviisaat-julkiset-hankinnat/>

KEINO

Kestävien & innovatiivisten
julkisten hankintojen
verkostomainen osaamiskeskus

jenni.rovio@motiva.fi
janne.keranen@motiva.fi

[@hankintakeino](#)

[@keino-osaamiskeskus](#)

[@hankintakeino](#)

[hankintakeino.fi](#)